

Herec Štefan Kvietik v nedeľu oslávi okružhle jubileum

Meno slovenského herca Štefana Kvietika je neprehliadnuteľným zápisom v análoch slovenského divadla i filmu. Dňa 10. mája 2009 si táto výrazná herecká osobnosť, ktorá svojim nezabudnuteľným hlasom i realistickým zobrazením rôznych typov postáv vytvorila časť našej kultúrnej histórie, pripomenie okružhle 75. výročie.

Štefan Kvietik sa narodil 10. mája 1934 v Dolných Plachtinciach v okrese Veľký Krtíš. V roku 1957 absolvoval štúdium herectva na VŠMU v Bratislave, kam sa neskôr vrátil aj ako herecký pedagóg. Svoju hereckú dráhu začínal v Armádnom divadle v Martine, kde pôsobil dva roky po skončení školy, v roku 1959 sa stal členom činohry Slovenského národného divadla (SND). Do povedomia širokej verejnosti sa však zaradil nielen vďaka svojim divadelným postavám, jednou z najvýraznejších osobností slovenského herectva sa stal vďaka stovkám úloh vo filmoch i v televíznych inscenáciách.

Prvé stretnutie s filmom absolvoval Štefan Kvietik v roku 1960, keď stvárnil epizódnu úlohu vo filme Františka Kudláča *Na pochode sa vždy nespieva...* V tom istom roku sa objavil aj vo filme *Skalní v ofsajde* Jána Lacka, v ktorého snímke *Vždy možno začať* si zahral aj v nasledujúcom roku. Svoj výnimočný talent potvrdil v roku 1962. Vtedy sa divákovi ukázal v dvoch herecky náročných úlohách vo filmoch, ktoré majú právom cenné postavenie v slovenskej kinematografii. Režisér Peter Solan mu zveril úlohu väzňa – boxera v psychologickom dráme *Boxer a smrť* a režisér Martin Hollý ho obsadil do postavy Matúša Slameňa vo filme *Havrania cesta*. Do oboch, charakterovo úplne odlišných postáv sa Štefan Kvietik dokázal presvedčivo vžiť, stvárnil ich realisticky a s presným výrazom a za obe ako jediný slovenský herec v roku 1963 získal cenu Trilobit „za hlboko ľudské a herecky presne vytvorené úlohy“. Po zaslúženom úspechu v týchto dvoch filmoch sa Kvietikovo meno začalo v súvislosti so slovenskou kinematografiou skloňovať častejšie. Aj v nasledujúcich filmoch ukázal svoje herectvo širokého rozsahu, ktoré v sebe zahŕňa prvky drsnej chlapkosti, mužnej lyrickosti, výbušnej erupčivosti, zraniteľnej senzitivity, pátosu i civilnosti. Počas svojej kariéry vedel skvele stvárniť súčasné postavy danej doby, bez ohľadu na ich kladný alebo záporný charakter.

Obdobie 60. rokov minulého storočia bolo pre Štefana Kvietika filmársky mimoriadne plodné a kreatívne, filmoví tvorcovia sa k nemu radi vracali. V týchto rokoch, ale aj v nasledujúcom desaťročí hral vo významných dielach zvukných režisérskych mien slovenskej kinematografie. Peter Solan s ním v roku 1963 nakrútil *Tvár v okne*, hral napríklad aj vo filme *Majster kat* Paľa Bielika, vo filmoch Andreja Lettricha *Volanie démonov*, *Červené víno I – II* či v jeho televíznom diele *Mŕtvi nespievajú I – II*, ale i v ďalších televíznych dielach, ako napríklad *Živý bič I – II* Martina Ľapáka či *Sedem svedkov* Petra Solana. Predovšetkým je však neprehliadnuteľným hrdinom vo filmovej tvorbe Martina Hollého. Na hereckom konte má jeho filmy *Prípady pre obhajcu* (1964), *Jeden deň pre starú paniu* (1966), *Medená veža* (1970), *Hriech Kataríny Padychovej* (1973), *Kto odchádza v daždi...* (1974) a *Mŕtvi učia živých* (1983). Pri príležitosti uvedenia

filmu *Medená veža* na DVD v edícii Slovenský film 70. rokov v roku 2007 Štefan Kvietik v rozhovore pre časopis edície pomenoval svoj vzťah k tomuto filmu: „*Je to jeden z filmov, ktorý zanechal vo mne tie najkrajšie a pritom nezabudnuteľné spomienky na atmosféru a chvíle, ktoré som pri jeho nakrúcaní prežil. Vyhnem sa veľkým slovám, ale aj s odstupom naozaj toľkých rokov mám v živej pamäti všetky okolnosti a situácie, ktoré toto obdobie po všetkých stránkach robilo výnimočným.*“ A k vzťahu s režisérom Martinom Hollým dodáva: „*Predovšetkým bol založený na vzájomnej dôvere a rešpekte. A aj ľudsky sme mali k sebe veľmi blízko. Určite o tom svedčí aj naša niekoľkonásobná spolupráca na jeho filmoch. Len na okraj priznávam, že sme sa sem-tam aj chlapsky doberali. V každom prípade som Martinovi hlboko vďačný za všetky veľké herecké príležitosti, ktoré mi v takej bohatej miere ponúkol. Vlastne naštartoval moju filmovú kariéru.*“

Štefan Kvietik hral aj v mnohých ďalších filmoch, napríklad v 80. rokoch stvárnil Sama Pichandu vo filme Juraja Jakubiska *Tisícročná včela* alebo kapitána Korneta v *jeho Sedím na konári a je mi dobre*. V celovečernej tvorbe si naposledy zahral v roku 1997 vo filme Laca Halamu *Tábor padlých žien* a v roku 1998 nakrúcal s Ľubom Kockom televízny seriál *Horská služba*. Jeho herecký diapazón v divadle a filme dopĺňa aj množstvo charakterových, hrdinských a romantických postáv v hrách domácich a zahraničných autorov v rozhlase. Pred piatimi rokmi mu pri príležitosti životného jubilea (70 rokov) udelil prezident SR ocenenie za zásluhy o rozvoj slovenského divadelníctva a filmového umenia – Kríž prezidenta Slovenskej republiky II. stupňa a v tom istom roku mu bol udelený aj Rad Ľudovíta Štúra II. triedy za mimoriadne zásluhy v oblasti rozvoja kultúry a umenia.